

Warszawa, 31.07.2014 r.

I.7033.42.2014.KJ

Pani
Lena Kolarska-Bobińska
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

ul. Wspólna 1/1
00 – 529 Warszawa

szanowna Pani Minister

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi dotyczące zasad opiniowania wniosków o przyznanie nauczycielom akademickim, przewidzianych w art. 155 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 ze zm.) nagród ministra właściwego w sprawach szkolnictwa wyższego za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne lub organizacyjne albo za całokształt dorobku.

Szczegółowe zasady postępowania w tym zakresie reguluje rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie nagród ministra dla nauczycieli akademickich (Dz. U. poz. 296). Rozporządzenie to reguluje m. in. tryb opiniowania wniosków o przyznanie nagród. Zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 4 lit. a rozporządzenia do wniosku o nagrodę należy dołączyć trzy rekomendacje sporządzone (...) przez osoby posiadające stopień naukowy doktora habilitowanego, stopień doktora habilitowanego sztuki, tytuł naukowy profesora lub tytuł profesora sztuki, zatrudnione w podmiotach innych niż zatrudniające kandydata do nagrody.

Należy zwrócić uwagę, że literalne brzmienie tego przepisu – z czego, jak wynika z przedstawionej Rzecznikowi korespondencji, Ministerstwo zdaje sobie sprawę – **wyłącza spośród grona osób rekomendujących kandydata do nagrody naukowców nigdzie niezatrudnionych, w tym w szczególności w praktyce naukowców emerytowanych. Z uwagi na krąg osób, których dotyczy powołany wyżej przepis rozporządzenia, może ono stanowić przejaw dyskryminacji pośredniej ze względu na wiek. Takie rozwiązanie**

nie wydaje się uzasadnione, biorąc chociażby pod uwagę fakt, iż osoby z wieloletnim doświadczeniem naukowym są zazwyczaj szczególnie predystynowane do sporządzenia rekomendacji uzasadniającej przyznanie nagrody o charakterze naukowym. Rzecznik Praw Obywatelskich podziela opinię skarżących, że **przepis ten może być postrzegany jako niesprawiedliwy i krzywdzący** w szczególności starszych wiekiem pracowników naukowych o niebagatelnym dorobku naukowym, będących wzorem dla młodszego pokolenia. Wśród wykluczonych mogą znajdować się także członkowie Polskiej Akademii Nauk czy Polskiej Akademii Umiejętności.

Wydaje się, że *ratio legis* tego przepisu polegać miało na zapobieżeniu sytuacji, w której rekomendacja jest sporządzana przez osoby pracujące w tej samej jednostce naukowej co kandydat do nagrody, co byłoby w pełni zrozumiałym i uzasadnionym rozwiązaniem. Tymczasem nieprecyzyjnie sformułowany przepis rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego stworzył nieuzasadnioną barierę, o której mowa powyżej.

Biorąc powyższe pod uwagę, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) uprzejmie proszę Panią Minister o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie.

z przeziębieniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich